

Sygn. akt: IV RC 308/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2022r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Jerzy Cisowski

Protokolant: Marzena Papiernik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 maja 2022r. w R.

sprawy z **powództwa P. H.**

przeciwko W. H.

o alimenty

- 1) zasądza alimenty od W. H. na rzecz P. H. po 600 zł (sześćset złotych) miesięcznie począwszy od 10 stycznia 2022 roku płatne z góry do 5-tego dnia miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności;
- 2) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności wyrokowi w punkcie 1;
- 3) w pozostałej części powództwo oddala;
- 4) zasądza od W. H. na rzecz P. H. 140,00 zł (sto czterdzieści złotych) jej kosztów procesu – opłaty komornicze i oddala jej wniosek o pozostałe koszty procesu;
- 5) pobiera od W. H. 400,00 zł kosztów sądowych opłaty od zasądzzonego roszczenia na rzecz Skarbu Państwa.

Sygn. akt IV RC 380/21

UZASADNIENIE WYROKU

Powódka P. H. domagała się zasądzenia od pozwanego W. H. alimentów w kwocie po 1000 zł miesięcznie płatnych do 5 –go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od dnia 1 kwietnia 2021 roku oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki dwóch ton węgla lub świadczenia pieniężnego równoważnego deputatowi w wysokości 2 ton węgla rocznie przysługującego pozwanemu każdorazowo do dnia 30 kwietnia, począwszy od 2021 roku.

W uzasadnieniu żądania podano, że małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód z winy pozwanego. Od czasu orzeczenia rozwodu sytuacja materialna powódki uległa znacznemu pogorszeniu. Powódka jest zatrudniona w charakterze fryzjerki za wynagrodzeniem 1200 zł netto miesięcznie, przy czym zatrudnienie to w dobie pandemii nie gwarantuje jej stałego dochodu. Powódka samodzielnie spłaca kredyt hipoteczny oraz wszelkie opłaty związane z utrzymaniem domu. Miesięczne koszty utrzymania powódki przekraczają jej dochody, w związku z czym nie jest ona w stanie samodzielnie się utrzymać. W celu dokonania bieżących opłat korzysta z pomocy finansowej swojej matki (k. 3-4).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany przyznał, że orzeczenie rozwodu nie pociągało za sobą istotnego pogorszenia sytuacji materialnej powódki. Zakwestionował koszty utrzymania powódki podane w pozwie oraz fakt, iż powódka ma ograniczone możliwości zarobkowe. Wskazał, że powódka nie

wykorzystuje w pełni swoich możliwości majątkowych i zarobkowych oraz nie dokłada starań w celu polepszenia swojej sytuacji finansowej, gdyż w obecnych realiach osoba z wykształceniem powódki osiąga znacznie wyższe dochody aniżeli 1200 zł netto miesięcznie. Pozwany nadmienił również, że z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. KWK (...) osiąga wynagrodzenie w wysokości ok. 6000 – 7000 zł miesięcznie oraz nie ma możliwości podjęcia pracy w godzinach nadliczbowych (k. 68-71).

Sąd ustalił.

Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z dnia 5 listopada 2018 roku w sprawie o sygn. akt II RC 1662/17 rozwiązano przez rozwód małżeństwo powódki oraz pozwanego zawarte w dniu 25 czerwca 2005 roku z winy obu stron.

Ponadto Sąd Okręgowy zobowiązał pozwanego do łożenia na rzecz małoletnich dzieci stron F. i K. rodzeństwa H. alimentów w kwocie po 700 zł miesięcznie na rzecz każdego dziecka, tj. łącznie w kwocie po 1400 zł miesięcznie oraz do przekazania na rzecz małoletnich dzieci świadczeń przysługujących pozwanemu w zakładzie pracy równoważnych deputatowi w wysokości po dwie tony węgla rocznie na rzecz każdego z dzieci do 30 kwietnia każdego roku.

Ponadto Sąd Okręgowy oddalił roszczenia powódki o zasądzenie świadczeń w wysokości dwóch ton węgla na jej rzecz.

Na skutek zainicjowania postępowania apelacyjnego na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31 maja 2021 roku w sprawie o sygn. akt V ACa 132/19 zmieniono powyższy wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach o tyle, że orzeczono rozwód małżeństwa stron z winy pozwanego oraz zobowiązano pozwanego do łożenia na rzecz małoletniego syna F. H. alimentów w kwocie po 1200 zł miesięcznie a na rzecz małoletniej córki K. H. alimentów w kwocie po 1000 zł miesięcznie, tj. łącznie alimentów w kwocie po 2200 zł miesięcznie.

W toku postępowania rozwodowego powódka nie wystąpiła z żądaniem zasądzenia od pozwanego alimentów.

Strony mieszkają osobno od początku 2018 roku. W trakcie postępowania rozwodowego powódka była zatrudniona w salonie fryzjerskim w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu jako pracownik najemny. Osiągała średniomiesięcznie wynagrodzenie w wysokości 1200 zł netto miesięcznie. Nie była właścicielką salonu ani nie posiadała żadnych udziałów. Wynagrodzenie pozwanego oscylowało wówczas na poziomie ok. 5000 zł miesięcznie. Pozwany pokrywał wszelkie koszty związane z utrzymaniem wspólnego domu stron, łącznie z ratą kredytu hipotecznego w wysokości 1200 zł miesięcznie. Powódka korzystała z dochodów pozwanego.

Powódka ma obecnie 38 lat. Jest nadal zatrudniona w prywatnym salonie (...)H.U. (...) A. P. w R. w charakterze fryzjera na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Osiąga wynagrodzenie w wysokości 2091,44 zł netto miesięcznie. Poza pracą w salonie nie świadczy dodatkowych usług fryzjerskich. Nigdy nie podejmowała innej pracy zarobkowej z uwagi na 19 – letnie doświadczenie w zawodzie fryzjera. Użytkuje samochód osobowy. Powódka nigdy nie korzystała z pieniędzy z socjalnego funduszu byłego męża ani ze świadczeń w ramach tzw. „wczasów pod gruszą”. Powódka mieszka wraz z małoletnimi dziećmi w wieku 10 i 16 lat w domu jednorodzinnym. Pokrywa samodzielnie połowę raty przypadającej na poczet spłaty kredytu hipotecznego.

Miesięczne wydatki powódki przedstawiają się następująco: wyżywienie (wraz z kosztami wyżywienia małoletnich dzieci) 1500 zł, część raty kredytu hipotecznego przypadająca na powódkę 600 zł, prąd 150 zł, woda 150 zł, telefon 150 zł, rata z tytułu karty kredytowej 150 zł, Internet i TV 115 zł, podatek od nieruchomości 72 zł, ubezpieczenie domu 70 zł, ogrzewanie domu 374 zł, rata kredytu (zainstalowanie instalacji gazowej w domu) 457 zł, wizyty lekarskie 41 zł, środki higieniczne 150 zł, pozostałe wydatki (komunia córki itp.) 191 zł, ubezpieczenie OC samochodu ok. 30 zł, koszty paliwa 150 zł tj. łącznie ok. 4350 zł.

Pozwany obecnie ma 40 lat. Jest nadal zatrudniony w (...) S.A. KWK (...) w O. jako górnik. Do pracy dojeżdża 60 km w dwie strony. Nie ma możliwości zamieszkania w O.. Średniomiesięczne wynagrodzenie zasadnicze pozwanego wynosi 7305 zł netto. Ponadto pozwany otrzymuje świadczenia dodatkowe, takie jak: „Barbórka”(5883,13 zł), nagroda

jednorazowa (2476,53 zł), tzw. wczasy pod gruszą (990 zł) oraz deputat węglowy. Na rzecz wspólnych małoletnich dzieci stron uiszcza alimenty w łącznej kwocie po 2200 zł miesięcznie. Pozwany ma również małoletnią córkę ze związku z byłą partnerką. Przekazuje na jej rzecz dobrowolnie alimenty po 1000 zł miesięcznie. Pozwany realizuje kontakty z małoletnimi dziećmi stron. Spędza z dziećmi pierwszy i trzeci weekend miesiąca oraz wakacje letnie i zimowe. Wyjechał z dziećmi na 5 dni w góry. Koszty wyjazdu wyniosły wówczas 1700 zł, a za wyjazdy podczas wakacji letnich 2000 zł. W kwietniu 2022 roku pozwany przekazał powódce przelewem bankowym kwotę 2138 zł tytułem opłat dla dzieci. Pozwany spłaca połowę raty tytułem zaciągniętego kredytu hipotecznego. Posiada zadłużenie w Pracowniczej Kasie Zapomogowo – Pożyczkowej w wysokości ok. 17 999 zł. Pożyczka jest spłacana w comiesięcznej racie w wysokości 667 zł.

Pozwany wynajmuje mieszkanie w Z.. Mieszka sam.

Miesięczne wydatki pozwanego przedstawiają się następująco: wyżywienie 800 zł, rata kredytu hipotecznego 600 zł, utrzymanie samochodu oraz paliwo 1500 zł, kontakty z dziećmi 300 zł, telefon 188 zł, koszty utrzymania mieszkania 1654 zł tj. łącznie 5042 zł.

Dowód: wyrok k. 5-5v, 6-6v, harmonogram spłat kredytu k. 11, umowa o kartę kredytową k. 12, faktury i rachunki k. 72 – 90, 115- 118, 122-123, odpis skrócony aktu urodzenia k. 91, zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 92 – 93, 111-112,125-126 , zaświadczenie k. 94, aneks do umowy o pracę k. 113, zaświadczenie o dochodach k. 124, zeznania powódki k. 120v, 130, zeznania pozwanego k. 120v, 130v-131.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie, wyżej opisane, które Sąd uznał za spójne, logiczne i nie budzące wątpliwości. Zeznania powódki i pozwanego zasadniczo w szerokim zakresie korespondowały z pozostałymi dowodami przeprowadzonymi w niniejszej sprawie.

Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a Sąd uznał sprawę za wyjaśnioną do merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd zważył.

Zgodnie z treścią art. 60 § 2 k.r.o.. jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

O tym, czy i które z małżonków ponosi winę rozkładu pożycia, decyduje wyłącznie sentencja prawomocnego wyroku rozwodowego, nie można więc w procesie o alimenty powoływać się na winę współmałżonka, jeżeli nie przypisano mu winy w wyroku rozwodowym.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tezy XIII wytycznych alimentacyjnych z 1987r. wyraził pogląd, iż „przesłanką, od której zależne jest powstanie obowiązku alimentacyjnego małżonka ponoszącego wyłączną winę rozkładu pożycia, jest spowodowanie przez rozwód istotnego pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego, nie mającego jednak cech niedostatku. Dla oceny, czy przesłanka istotnego pogorszenia sytuacji materialnej występuje, przeprowadzić należy porównanie każdorazowej sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem, jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie

Przyczynianie się, o którym mowa art.60 § 2 k.r.o., powinno nastąpić „w odpowiednim zakresie”. W konkretnym przypadku zakres przyczyniania się małżonka wyłącznie winnego do zaspokajania „usprawiedliwionych potrzeb” będzie zależny od całokształtu okoliczności całej sprawy. Przy ocenie tej może być pomocne porównanie m.in. stopy życiowej, jaką obojgu rozwiedzionym małżonkom zapewniają ich możliwości zarobkowe i majątkowe.

W przypadku rozszerzonego obowiązku alimentacyjnego małżonka wyłącznie winnego zakres tego obowiązku zależy od jego możliwości zarobkowych i majątkowych, tak bowiem rozumie się użyte w § 2 określenie, że małżonek ten

obowiązany jest przyczynić się do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego „w odpowiednim zakresie” (vide: uchwała Sądu Najwyższego Izba Cywilna i Administracyjna z dnia 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86, publikowana OSNC 1988/4/42).

W niniejszej sprawie przesłanką, od której uzależnione jest powstanie obowiązku alimentacyjnego po stronie pozwanego jest istotne pogorszenie sytuacji materialnej powódki spowodowanej przez orzeczenie rozwodu, co w toku niniejszego postępowania należało wykazać.

Sąd uznał, że wyżej opisana przesłanka w postaci „istotnego pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego rozkładowi pożycia małżeńskiego” zachodzi po stronie powódki. W sytuacji gdyby strony nadal pozostawały w związku małżeńskim to powódka korzystałaby również z wynagrodzenia pozwanego i żyłaby na wyższej stopie życiowej. Nie ulega bowiem wątpliwości, że dysproporcja pomiędzy dochodami osiąganymi przez strony jest znaczna.

Obecnie wynagrodzenie powódki wynosi 2091,44 zł netto miesięcznie. W ocenie Sądu powódka w pełni wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe, jest bowiem zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku zgodnym z wyuczonym zawodem. Zasadniczo nie ma możliwości podjęcia dodatkowej pracy dorywczej z uwagi na konieczność osobistych starań o wychowanie i utrzymanie małoletnich dzieci.

Pozwany osiąga dochody na dużo wyższym poziomie aniżeli powódka. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego pozwanego obecnie oscyluje na poziomie 7305 zł netto i jest wyższa niż w czasie sprawy o rozwód. Ponadto pozwany otrzymuje świadczenia dodatkowe, takie jak: „Barbórka” nagroda jednorazowa, tzw. wczasy pod gruszą oraz deputat węglowy.

W tych okolicznościach żądanie powódki należało uznać za usprawiedliwiane co do zasady, ale nie nadające się w całości do uwzględnienia. Wskazać bowiem należy, że pozwany jest zobowiązany dołożenia na rzecz małoletnich dzieci stron alimentów w kwocie 2200 zł. Posiada również małoletnie dziecko ze związku z byłą partnerką na rzecz którego łoży dobrowolnie alimenty w kwocie po 1000 zł miesięcznie a nadto spłaca połowę wysokości raty tytułem zaciągniętego kredytu hipotecznego oraz posiada zadłużenie w Pracowniczej Kasie Zapomogowo – Pożyczkowej.

Mając zatem na względzie miesięczne wydatki pozwanego Sąd uznał, że może on łożyć na utrzymanie powódki kwotę po 600 zł miesięcznie. Trzeba podkreślić, że powódka nie musi znajdować się w niedostatku, aby otrzymywać alimenty od pozwanego, tj. małżonka wyłącznie winnego, ale też nie ma już prawa do równej stopy życiowej z pozwanym. Kwota alimentów ustalona na kwotę 600 zł miesięcznie pozostaje jednocześnie w zasięgu możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego. Alimenty zostały zasądzone począwszy od dnia 10 stycznia 2022 roku, tj. od dnia skutecznego doręczenia pozwanemu odpisu pozwu.

Wobec powyższego na mocy art.60 § 2 k.r.o. orzeczono jak w punkcie 1 wyroku, a w pozostałej części powództwo oddalono.

Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 140 zł jej kosztów sądowych na co składały się koszty związane z doręczeniem korespondencji sądowej do pozwanego za pośrednictwem komornika sądowego. W pozostałym zakresie wniosek powódki o zasądzenie kosztów procesu nie zasługiwał na uwzględnienie.

Ponadto z mocy art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Rybniku) kwotę 400 zł tytułem opłaty od zasądzonych roszczeń.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c.

Wyrokowi w punkcie 1 nadano rygor natychmiastowej wykonalności na zasadzie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.